

[Fornæs.]

de Dele af Landet, hvor man kun har een Skole i et Sogn. Man vil da hurtigt komme ind paa den Betragtning, at det er mest praktisk for en Kommune at ansætte Lærere i det samlede Skolevæsen, og at Forældrene har Indflydelse herpaa gennem den Koncentrering, der ligger i, at de vælger Medlemmer til Skolekommissionen. Hvad mener man om, at en Kommune som Frederiksberg med en 300—400 Ansøgere til Lærerpladserne, hvoraf der ansættes 20, sendte samtlige 300—400 Ansøgninger rundt til 12 Forældreraad og bad dem udtage deraf, hvem de ønskede. Hvorledes kan man opnaa Enighed herom? Det er naturligt at koncentrere sig ved, at man vælger 3, der sammen med Skolekommissionen har Indflydelse. At man finder det mere naturligt, at Forældreraadene hvert for sig over for Skoledirektøren og Skolekommissionen retter Henstilling med Hensyn til Sorten af Lærere og deres Kvalifikationer, som de ønsker anbragt derude, er en helt anden Side af Sagen, men at 12 Forældreraad slaas om de enkelte Lærere, er en Uting. Det henstiller jeg at man søger ændret, naar engang denne Tilsynslov skal laves om.

Der var et sidste Spørgsmaal, jeg gerne vilde berøre, men jeg har ikke haft Lejlighed til at sætte mig tilstrækkeligt ind i det, jeg havde ventet først at faa Ordet i Morgen. Det drejer sig om en Koncentration af Udgivelsen af Skolebøger. Selv om det ikke er helt saadan, at hver tredie Lærer i Danmark sætter en Ære i at være Skolebogsforfatter, gaar det dog snart i den Retning. Det er muligt, at det i aandelig Henseende maaske er det bedste, men det er næppe helt nødvendigt, og jeg vil paastaa, at hvis man havde nedsat et Udvalg, der kunde røgte den Opgave, vilde man kunne faa en stærkere Ensretning med Hensyn til Udgivelse af Skolebøger, en Ensretning, der sikkert ikke kom det aandelige til Skade. Efter en Beregning, jeg har set i en Betænkning desangaaende, vil man med det samme blot med en lidt stærkere Koncentration kunne spare for 150 000 Kr. om Aaret. Det er ogsaa Penge, som det i kapitalfattige Tider kunde være heldigt at spare; selv om nogle enkelte Skolebogsforfattere for Øjeblikket svagt lukrerer derved, vilde det dog være praktisk for det kommende Samfund, at man former den Sag paa mere enkel Maade end hidtil. Jeg henstiller til dem, der har med disse Sager at gøre, formentlig den højtærede Undervisningsminister, at man tager denne Sag op til Ordning i den nærmeste Fremtid.

Sønderup: Paa Møder ude i Landet og ved forskellige Lejligheder herinde paa Rigsdagen fremhæves det meget ofte, at Landbrugets Mangel paa Medhjælp i stor Udstrækning skyldes, at man ikke vil beskæftige de ældre Aargange, og at man endvidere ikke vil yde tilstrækkelig Løn. Lad mig vedrørende dette Spørgsmaal sige, at jeg tror, at man meget ofte glemmer eller undervurderer, at der almindeligvis foruden Pengeløn gives baade Kost og Logi, og den Stigning, der har fundet Sted i Lønningen ude paa Landet i de sidste Par Aars Tid, er meget væsentlig. Meget ofte gaar det saaledes, at der bliver lidt eller intet tilbage til Husbonden selv. Jeg tror at turde sige, at vi har intet højere Ønske i Landbruget, end at vi maa blive i Stand til at give vore Medhjælpere bedre Vilkaar, men Forudsætningen herfor maa selvsagt være, at Landbruget faar Betingelser, der muliggør dette.

Jeg vil endvidere gerne saa indtrængende som muligt advare mod de Bestræbelser, der udfoldes for at fagorganisere Landbougdommen. Arbejdet i Landbruget er saa mangeartet, saa afhængigt af Vejr og Vind og de skiftende Aarstider, at Betalingen for Arbejdsydelsen ikke godt kan knyttes til et ensidigt og usmidigt Tarifsystem. Hvad angaar Beskæftigelsen af de lidt ældre Aargange, er Forholdet det, at hele dette Spørgsmaal i høj Grad bestemmes af Brugenes Størrelse, idet det i mange Tilfælde ligger saadan, at den Hjælp, man har Brug for ud over Familiens egen Indsats, kan bestrides af en yngre Mand eller Kvinde. I de lidt større Brug beskæftiges der almindeligvis alle Aldersklasser. Hele dette Forhold viser, at i de frie Erhverv finder de yngre lettere Beskæftigelse, fordi deres Arbejdsydelse og Afønning staar i nogenlunde rimeligt Forhold til hinanden. I Modsætning hertil bliver den fagorganiserede Ungdom i mange Tilfælde straks efter Læretidens Ophør kastet ud i Arbejdsløshed, fordi de ikke kan magte det Tempo, som Tariifferne efterhaanden forudsætter.

Arbejdsløshedsspørgsmaalet har i den sidste Snes Aar været det springende Punkt i den politiske Debat; Socialdemokratiet synes at give Udtryk for den Opfattelse, at der findes et bestemt Kvantum Arbejde, som vi endelig skal holde Hus med og spare saa meget som muligt paa, saa at der kan blive et lille Nap til os alle.

Men vi er mange, der har en anden Opfattelse og mener, at lige det stik mod-